विशेष अदालत

काठमाडौं

वार्षिक प्रतिवेदन

आ.व. २०७९/०८०

प्रारम्भ

नेपालमा विशेष अदालतको स्थापना नेपाल विशेष अदालत ऐन, २०१३ अन्तर्गत भई विशिष्टीकृत अदालतको रूपमा खास किसिमका मुद्दाहरूको कारवाही र किनारा गर्दै आइरहेकोमा विशेष अदालतको गठन र अधिकार क्षेत्रमा समयसापेक्ष रुपमा परिवर्तन हुँदै आएको पाइन्छ। नेपालको संविधानको धारा १२६ मा नेपालको न्याय सम्बन्धी अधिकार अदालतबाट प्रयोग हुने र धारा १५२ ले खास किसिम र प्रकृतिका मुद्दाहरूको कारवाही र किनारा गर्न सङ्घीय कानूनद्वारा अन्य विशिष्टिकृत अदालत, न्यायिक निकाय वा न्यायाधिकरण स्थापना गर्न सकिने संवैधानिक व्यवस्था रहेको छ।

विशेष अदालत ऐन, २०५९ मा न्याय परिषद्को परामर्शमा आवश्यक सदस्य रहेको विशेष अदालत गठन गर्न सक्ने व्यवस्था छ, सोही व्यवस्था बमोजिम नेपाल सरकारले २०५९ भाद्र ६ गते राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी विशेष अदालतको स्थापना गरेको हो। हाल यस अदालतले भ्रष्टाचार र सम्पत्ति शुद्धीकरण सम्बन्धी मुद्दाहरूको शुरू कारवाही र किनारा गर्दै वित्तीय तथा न्यायिक सुशासन कायम गर्नमा महत्त्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गर्दै आइरहेको छ।

सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट निर्धारित ढाँचाअनुरुप कार्यसम्पादनसम्बन्धी विवरण, मुद्दाको लगत, फछ्र्यौट र बाँकीको अवस्था, वित्तीय अवस्था, भौतिक स्रोत साधन तथा मौजुदा जनशक्तिसमेतको विवरण समेटिएको प्रस्तुत वार्षिक प्रतिवेदन तयार गरिएको छ। प्रस्तुत प्रतिवेदनमा यस अदालतबाट वर्षभरिमा भए गरिएका गतिविधि रहेको छ।

"न्यायपालिकाको स्वतन्त्रताः न्यायिक सुशासन हाम्रो प्रतिबद्धता" भन्ने न्यायपालिकाको चौथो पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजनाको मूल नारालाई आत्मसात् गर्दै उपलब्ध स्रोत साधन, सूचना प्रविधिको उच्चतम् प्रयोग र छिटोछरितो एवम् प्रभावकारी सेवाप्रवाहमार्फत न्यायमा सहज पहुँच अभिवृद्धि गर्दै न्यायिक सुशासनद्वारा समग्रमा न्यायपालिकाप्रतिको आस्था र विश्वास अभिवृद्धि गर्न विशेष अदालत सफल हुनेछ भन्ने कुरामा यस अदालत परिवार विश्वस्त रहँदै प्रस्तुत प्रतिवेदन सम्मानित सर्वोच्च अदालतसमक्ष पेस गरिएको छ।

विशेष अदालत
श्रावण, २०८०

विषय सूची

भाग १ - १

१विषय प्रवेशः १

२विशेष अदालतको अधिकार क्षेत्रः १

३अदालतको स्थिति र कार्य सम्पादनको अवस्थाः २

३मुद्दाको लगत १., फछ्यौंट र बाँकीको विवरणः २

३फछ्यौंट र बाँकीको पाँच आर्थिक वर्षको तुलनात्मक अवस्थाः ,क मुद्दाको लगत.१. .... ३

३निवेदन २., प्रतिवेदन तथा फुटकर निवेदनहरूको लगत, फछ्यौंट र बाँकीको विवरणः ३

३ ३. फैसला तयारी सम्बन्धी इजलासगत विवरणः.. ३

३थुनुवा मुद्दाको लगत ४., फछ्यौंट र बाँकीको विवरणः ४

३उने कार्यको विवरणःमुद्दामा अङ्ग पुऱ्या ५. .... ४

३मिसिलको आन्तरिक निरीक्षणको विवरणः ६.. ४

३अभिलेख सम्बन्धी विवरणः ७. .... ४

३जनशक्तिको अवस्थाः ८.. ५

४ .व.आ .२०७९/०८० मा यस अदालत व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रयासहरूः..................... ५

५. सेवा प्रवाहमा प्रभावकारितासुशासन अभिबृद्धि र न्यायमा पहुँच अभिबृद्धिका लागि सञ्चालित ,
कार्यक्रमहरूः ६

६. अन्य सुधारका कार्यहरूः.. ७

७. सम्माननीयज्यूबाट भवनको समुद्घाटन र अनुगमन तथा निरीक्षणः..................................... ८

८. अभिलेख व्यवस्थापनः ८

९. लगत अनुगमनको प्रारम्भ (फैसला कार्यान्वयन).. ९

१०. क्षमता विकास कार्यक्रमः.. ९

११. बजेट विनियोजन निकासा र खर्चको विवरणः...१०

१२. विशेष अदालतका रहेका समस्याः...१०

१३. समस्या समाधानका लागि सुझावः ११

१४. निष्कर्षः...१२

भाग२- १३
अनुसूची१- १३
निर्धारित फारामबमोजिमको विवरणहरू १३
फारम नं.१ .... १४
फारम नं२ .... १५
फारम नं३ .... १६
फाराम नं४ .... १७
फाराम नं५ .... १८
फाराम नं६ .... १९
फारम नं७ .... २०
फारम नं८ .... २१
फारम नं९ .... २२
फारम नं .१० .... २३
फारम नं११ . ... २४
फारम नं१२ . ... २५
फारम नं१३ . ... २६
फारम नं१४ . ... २६
फारम नं१५ . ... २७
फारम नं१६ . ... २७
फारम नं१७ . ... २८
फारम नं१८ . ... २९
फारम नं१९ . ... ३०
फारम नं२० . ... ३१

भाग - १

१. विषय प्रवेशः

नेपालको संविधानको धारा १२६ मा नेपालको न्यायसम्बन्धी अधिकार अदालतबाट प्रयोग हुने र धारा १५२ ले खास किसिम र प्रकृतिका मुद्दाहरूको कारवाही र किनारा गर्न सङ्घीय कानूनद्वारा अन्य विशिष्टिकृत अदालत, न्यायिक निकाय वा न्यायाधिकरण स्थापना गर्न सकिने संवैधानिक व्यवस्था गरेको छ। खास किसिमका मुद्दाको कारवाही र किनारा छिटोछरितो र प्रभावकारी रुपमा गर्न नेपालमा वि.स. २०१३ सालदेखि नै विशेष अदालतको स्थापना भएको देखिन्छ। नेपाल अधिराज्यको संविधान, २०४७ मा भएको संवैधानिक व्यवस्थाबमोजिम विशेष अदालत ऐन, २०५९ को दफा ३ मा भएको व्यवस्था अनुसार नेपाल सरकारले २०५९ साल भदौ ६ गतेको नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी विशेष अदालतको गठन र क्षेत्राधिकार तोकेको पाइन्छ। मुद्दाको कारवाही र किनारा छिटोछरितो रूपमा गरी प्रभावकारी न्याय सम्पादन गर्न न्याय परिषद्को परामर्शमा आवश्यक सदस्य रहेको विशेष अदालतको गठन गर्न सक्ने व्यवस्था ऐनले गरेको छ। सोही ऐनको कानूनी व्यवस्थाबमोजिम विशेष अदालतको गठन भई कार्य सञ्चालन हुँदै आएको छ।

२. विशेष अदालतको अधिकार क्षेत्रः

विशेष अदालतको मुद्दा हेर्ने अधिकारक्षेत्र विशेष अदालत ऐन, २०५९ को दफा ६ बमोजिम नेपाल सरकारले नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशन गरी तोकेबमोजिम हुनेछ भन्ने कानूनी व्यवस्था रहेको छ। सो अनुरुप मिति २०५९।०५।०६ गतेको नेपाल राजपत्रमा प्रकाशित सूचनाबमोजिम राज्य विरुद्धको अपराध र सजाय ऐन, २०४६, अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८ र भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ अन्तर्गत दायर हुने मुद्दा हेर्ने क्षेत्राधिकार तोकेको पाइन्छ। साथै सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन, २०६४ अन्तर्गतको मुद्दा विशेष अदालतको क्षेत्राधिकार अन्तर्गत पर्ने गरी नेपाल सरकारले मिति २०६६।०२।११ गतेको नेपाल राजपत्रमा सूचना प्रकाशित गरी तोकेको छ। मुलुकी अपराध संहिता, २०७४ लागू भएपश्चात् राज्य विरूद्धको अपराध र सजाय ऐन, २०४६ खारेज भएको छ। हाल विशेष अदालतको विद्यमान क्षेत्राधिकार अन्तर्गत अख्तियार दुरुपयोग अनुसन्धान आयोग ऐन, २०४८, भ्रष्टाचार निवारण ऐन, २०५९ र सम्पत्ति शुद्धीकरण (मनी लाउन्डरिङ्ग) निवारण ऐन, २०६४ बमोजिमका देशभरका मुद्दाहरू यस अदालतमा दायर हुने गरेका छन्।

३. अदालतको स्थिति र कार्य सम्पादनको अवस्थाः

आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा यस अदालतको भौतिक पूर्वाधार, साधन स्रोत, जनशक्तिको अवस्था, आर्थिक स्थिति एवम् यस अदालतबाट सम्पादित कार्यहरूको विवरणलाई वार्षिक प्रतिवेदन पेस गर्ने प्रयोजनका लागि सम्मानित सर्वोच्च अदालतबाट निर्धारण गरिएका फाराम नं.१ देखि २० सम्मका विषयगत फारामहरूमा उल्लिखित विवरणहरू तत्सम्बन्धी फारामहरूमा प्रविष्ट गरी उक्त फारामहरूलाई अनुसूचीमा समावेश गरी सो अनुरुपको सङ्क्षिप्त बेहोरा शीर्षकगत रुपमा देहायबमोजिम प्रस्तुत गरिएको छ ।

३.१ मुद्दाको लगत, फछ्र्यौट र बाँकीको विवरणः

आर्थिक वर्ष २०७९/०८० मा गत आर्थिक वर्षबाट जिम्मेवारी सरी आएका ४५३ र यस आर्थिक वर्षमा दर्ता भएका १७६ गरी जम्मा लगत ६२९ थान रहेकोमा सो मध्ये २७० थान फछ्र्यौट भई ३५९ थान मुद्दा बाँकी रहेको देखिन्छ। वार्षिक फछ्र्यौट लक्ष्य ५९० थान रहेकोमा यस आर्थिक वर्षमा २७० थान मुद्दा फछ्र्यौट भई ४५.७६% प्रगति भएको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसूची - १ अन्तर्गत फाराम नं. १ मा दिइएको छ। यस आर्थिक वर्षको कार्य सम्पादनको अवस्थालाई देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ ।

तालिका नं. १

मुद्दाको लगत, फछ्र्यौट र बाँकीः

सि.नं.	विषय	लगत			फछ्र्यौट	बाँकी
		जिम्मेवारी	नयाँ दर्ता	जम्मा लगत		
१	गैरकानूनी सम्पत्ति आर्जन	३४	१३	४७	१९	२८
२	निर्णयगत (अनियमितता)	२६५	११३	३७८	१४८	२३०
३	नक्कली प्रमाणपत्र	४०	८	४८	४०	८
४	घुस/रिसवत	८६	३१	११७	५०	६७
५	सम्पत्ति शुद्धीकरण	२८	११	३९	१३	२६
७	पुनरावेदन	०	०	०	०	०
जम्माः		**४५३**	**१७६**	**६२९**	**२७०**	**३५९**

३.१.क मुद्दाको लगत, फछ्र्यौट र बाँकीको पाँच आर्थिक वर्षको तुलनात्मक अवस्थाः

विशेष अदालतको विगत ५ आर्थिक वर्षको कार्यसम्पादनको अवस्थालाई तालिका नं. २ मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं. २
तुलनात्मक अवस्था

क्र.सं.	आर्थिक वर्ष	जम्मा लगत	फछ्र्यौट लक्ष्य	फछ्र्यौट	लक्ष्य अनुसारको फछ्र्यौट प्रगति (प्रतिशतमा)	बाँकी
१.	२०७५/०७६	६२३	२७०	२३०	८५.१८%	३९३
२.	२०७६/०७७	८४३	२३१	१७८	७७.०५%	६६५
३.	२०७७/०७८	७९२	८६०	१३५	१५.७%	६५७
४.	२०७८/०७९	७९२	८३९	३३९	४२.८०%	४५३
५.	२०७९/०८०	६२९	५९०	२७०	४५.७६%	३५९

३.२ निवेदन, प्रतिवेदन तथा फुटकर निवेदनहरूको लगत, फछ्र्यौट र बाँकीको विवरणः

आ.व.२०७९/०८० मा उपस्थित हुने निवेदन ७७५ थान र अन्य निवेदनहरू १२१ थान गरी जम्मा दर्ता ८९६ भएकोमा १ महिनभित्रै फछ्र्यौट भएको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसूची-१ अन्तर्गत फाराम नं. २ मा दिइएको छ ।

३.३ फैसला तयारी सम्बन्धी इजलासगत विवरणः

यस अदालतमा इजलास नं. १ र इजलास नं. २ गरी २ वटा इजलास नियमित रुपमा सञ्चालनमा रहेका छन्। यस आ.व.२०७९/०८० मा इजलास नं. १ बाट १६९ थान फैसला भएकोमा २०७९ असार मसान्तसम्म १४१ थान फैसला तयार भई ३१ थान मात्र फैसला तयार हुन बाँकी रहेको देखिन्छ। इजलास नं. २ बाट १०१ थान फैसला भएकोमा २०७९ साल असार मसान्तसम्म ८५ थान फैसला तयार भई २० थान मात्र फैसला तयार हुन बाँकी रहेको देखिन्छ। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसूची-१ अन्तर्गत फाराम नं. ७ मा दिइएको छ ।

३.४ थुनुवा मुद्दाको लगत, फछ्यौंट र बाँकीको विवरणः

यस आ.व.मा थुनुवा मुद्दा जिम्मेवारी सरी आएको १७ थान र नयाँ दर्ता ३ थान गरी जम्मा लगत २० थान रहेकोमा १३ थान फछ्यौंट भई ७ थान मुद्दा बाँकी रहेका छन् भने जम्मा थुनुवा प्रतिवादीहरूको सङ्ख्या १३ जना रहेको छ। थुनुवाहरू मध्ये पुरुष १२ जना र महिला १ जना जसमध्ये २ जना विदेशी पुरुष रहेका छन्। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसूची-१ अन्तर्गत फाराम नं. ८ मा दिइएको छ ।

३.५ मुद्दामा अङ्ग पुऱ्याउने कार्यको विवरणः

यस आर्थिक वर्ष ०७९/०८० मा कायम भएको जम्मा लगत ६२९ मध्ये ५२० थान मुद्दामा अङ्ग पुगेको देखिन्छ। यो जम्मा दर्ता भएको लगतको तुलनामा ८२.६७ प्रतिशत हुन आउँछ। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण विवरण अनुसूची-१ अन्तर्गत फाराम नं. ९ मा दिइएको छ। मुद्दामा अङ्ग पुऱ्याउने भएको कार्य प्रगतिलाई देहायको तालिकामा प्रस्तुत गरिएको छ।

<u>तालिका नं. ३</u>

मुद्दाको अङ्ग पुगेको विवरण

यस आ.व. को जम्मा लगत	प्रगति	वास्ताविक लगतको आधारमा प्रगति प्रतिशत
६२९	५२०	८२.६७ %

३.६ मिसिलको आन्तरिक निरीक्षणको विवरणः

यस आ.व. २०७९/०८० मा जम्मा ६५८ थान मुद्दाको आन्तरिक निरीक्षण गर्ने लक्ष्य वार्षिक योजनाले लिएकोमा ५८६ थान मुद्दाको आन्तरिक निरीक्षण कार्य सम्पन्न भएको छ। यो जम्मा लक्ष्यको ८९.०५ प्रतिशत हुन आउँछ। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण विवरण अनुसूची-१ अन्तर्गत फाराम नं. १० मा दिइएको छ।

३.७ अभिलेख सम्बन्धी विवरणः

यस आ.व.२०७९/०८० सम्ममा यस अदालतको अभिलेख शाखामा दर्ता भएको मिसिल सङ्ख्या (दर्ता मिति २०५७।१०।२४ देखि २०८०।०३।३१ सम्म) ३७७३ रहेको र जसमध्ये गत वर्षसम्मको ३५०३ थान र यस वर्षमा थप भएको २७० थान रहेको छ । दर्ता रहेका ३७७३ थान मिसिल मध्ये २०९७ थान कम्प्युटरमा प्रविष्ट गरिएको छ भने

१६७६ थान कम्प्युटरमा प्रविष्ट गर्न बाँकी रहेका छन्। जम्मा मिसिल मध्ये ३६०० मिसिल दराजमा राखिएको छ भने १७३ थान मिसिल दराज बाहिर नै राखिएको छ । उक्त १७३ थान मिसिल दराज राख्ने स्थानको अभाव रहेकोले अभिलेख कोठामा नै सुरक्षित रुपमा मिसिल चाङ लगाएर राखिएको अवस्था रहेको छ । यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण अनुसूची-१ अन्तर्गत फाराम नं.१८ मा दिइएको छ ।

३.८ जनशक्तिको अवस्थाः

आ.व. २०७९/०८० मा यस अदालतमा अध्यक्ष माननीय न्यायाधीश एक र सदस्य माननीय न्यायाधीशहरू पाँच गरी जम्मा ६ जना माननीय न्यायाधीशज्यूहरू कार्यरत रहनु भएकोमा १ जना माननीय न्यायाधीश मिति २०७९/०२/१५ गते देखि अनिवार्य अवकाश भई हाल ५ जना माननीय न्यायाधीश कार्यरत रहनु भएको अवस्था छ। उच्च अदालतमा कार्यरत न्यायाधीशज्यूहरू मध्येबाट यस अदालतका अध्यक्ष तथा सदस्य तोकिने व्यवस्था रहेको छ। आ.व.२०७७/७८ देखि नै लागू हुने गरी न्यायाधीश ६ जना र स्थायी कर्मचारी दरबन्दी ४९ गरी जम्मा ५५ जनाको दरबन्दी रहेको छ। यस सम्बन्धी विस्तृत विवरण फाराम नं. २० मा दिइएको छ ।

४. आ.व. २०७९/०८० मा यस अदालत व्यवस्थापनका लागि गरिएका प्रयासहरूः

(क) मुद्दा व्यवस्थापनमा सुधार ल्याउन अपनाइएका विशेष कार्यक्रमहरूः

- मुद्दा फछ्र्यौटको लक्ष्य निर्धारण र कार्यान्वयन ।
- तारेख मापदण्ड निर्धारण र कार्यान्वयन।
- पुराना मुद्दा फछ्र्यौटमा प्राथमिकता।
- मुद्दाको नियमित आन्तरिक निरीक्षण र अनुगमन।
- पेसी प्रमाणीकरण।
- थुनछेककै क्रममा प्रमाणपरीक्षणको एकमुष्ट आदेश।
- सरोकारवालाहरूसँगको नियमित छलफल र अन्तरक्रिया।
- कर्मचारीहरूको क्षमता विकास कार्यक्रम।
- स्वेच्छिक कानूनी सहायता (प्रो-बोनो)को व्यवस्था।

(ख) मुद्दाको कारवाहीलाई सूचना प्रविधिसँग आवद्धताः

- मुद्दाको टिपोट प्रारम्भ।
- मुद्दाको कारवाहीको जानकारी वेभसाइटबाट दिने।
- फैसला वेवसाइटमा अपलोड र सार्वजनिकीकरण।
- पायक पर्ने अदालतबाट अनलाइन तारेखको व्यवस्था र कार्यान्वयन।
- अनलाइन म्याद तामेली।
- पक्षहरूलाई एसएसएमबाट मुद्दाको जानकारी दिन प्रारम्भ।
- साक्षी र विशेषज्ञको श्रव्यदृश्य सम्वादबाट बकपत्र।

५. सेवा प्रवाहमा प्रभावकारिता, सुशासन अभिबृद्धि र न्यायमा पहुँच अभिबृद्धिका लागि सञ्चालित कार्यक्रमहरूः

- सेवा प्राप्त गर्न लाग्ने सूचक तथा समयसारणीसमेत भएको नागरिक बडापत्र कार्यन्वयन।
- राजश्व एवम् न्यायिक दस्तुरमा बैंङ्किङ प्रणालीको प्रयोग।
- वयान/वकपत्र यथासम्भव उसैदिन सक्ने कार्यशैलीको अभ्यास।
- सेवाग्रहीले बारम्बार सोधिने प्रश्नहरू समेटेर यस अदालतको वेवसाइटमा FAQs प्रकाशन।
- असक्षम पक्षलाई अदालतमा पेस गर्ने निवेदन लगायतका लिखत तयार गर्न अदालतबाट सहजीकरण गर्न Templates उपलब्ध।
- अदालतका निर्णय, फैसला एवम् क्रियाकलापहरू विद्युतीय माध्यमबाट नियमित सार्वजनिक।
- विशेष अदालतको स्मारिका तथा फैसला सङ्ग्रह प्रकाशन।
- सामयिक सूचना एवम् जानकारीहरू अदलतका प्रवक्ता र सूचना अधिकारीमार्फत उपलब्ध।
- गुनासो पेटिका र गुनासोको सम्बोधन।
- सूचना तथा सहायता कक्षको व्यवस्था।
- आधा घण्टे सेवा सञ्चालन।
- सेवाग्राही सन्तुष्टि सर्भेक्षण फाराम र सुझावमा आधारित सेवा सुधार।

- मिति २०७७।०५।२५ बाट सेवाग्राही सर्भेक्षण प्रश्नावली लागू गरी सेवाग्राहीका गुनासा, पीरमर्का एवम् सुझावहरू सम्बोधन गर्ने कार्यारम्भ भएको छ। चालु आर्थिक वर्षमा जम्मा ५३६ जना सेवाग्राहीहरू प्रश्नावली भरी सर्भेक्षणमा सहभागी हुनुभएको छ। जसमध्ये ४५ प्रतिशत सेवाग्राहीले आफूले पाएको सेवा प्रति **'धेरै राम्रो'** प्रतिकृया व्यक्त गर्नुभएको छ। **'राम्रो'** प्रतिक्रिया दिने ४० प्रतिशत र **'ठिकै'** प्रतिक्रिया व्यक्त गर्ने सेवाग्राहीहरू १५ प्रतिशत रहनु भएको छ।
- मुद्दाका फायलको रङ्गबाट नै मुद्दा चिनियोस भन्ने उद्देश्यले घुस रिसवत मुद्दामा रातो, सम्पत्तिका मुद्दामा हरियो र निर्णयगत मुद्दामा निलो रङको फायल प्रयोग गर्ने गरी छपाई गरी सोबमोजिम कार्यान्वयनमा ल्याइएको छ।
- अदालतको प्रवेशद्वारदेखि सेवाग्राहीलाई इन्टर्न तथा कर्मचारीबाट सहजिकरण।
- सेवाग्राहीको लागि फरकफरक प्रवेश पासको व्यवस्थाः रातो, हरियो र पहेलो प्रवेश पास।
- सरकारी वकील र विशेष बार कक्ष व्यवस्थापन।
- सेवाग्राहीका लागि पिउने पानीको प्रबन्ध।
- प्रतिक्षालय र स्तनपान कक्षको व्यवस्था।
- सेनिटरी प्याड तथा प्राथमिक उपचार कक्षको व्यवस्था।
- सेवाग्राहीको लागि चार्जिङ स्टेसन तथा फ्री वाइफाइको व्यवस्था।
- सी.सी.टी.भी. बाट अनुगमन।
- सरोकारवाला निकायसँग निरन्तर सहकार्य, समन्वय र सहजीकरण।

६. अन्य सुधारका कार्यहरूः

- विशेष अदालत नियमावलीको तर्जुमा अन्तिम चरणमा (सर्वोच्च अदालत, कानून मन्त्रालय, मन्त्रिपरिषद् हुँदै विधायन व्यवस्थापन समितिमा विचाराधीन रहेको)
- भौतिक पूर्वाधारमा सुधार।
- अदालतको सफ्टवेयरमा परिमार्जन।
- मुद्दाको विद्युतीय फाइलको निर्माण।
- अदालतका न्यायाधीश र कर्मचारीहरूबीच SOCIAL NETWORKING SYSTEM (SNS) बाट शाखा र फाँटबाट सम्पादन भएका कार्यहरूबारे दैनिक जानकारी।

- योजनाको मासिक समीक्षा।
- मासिक खर्चको विवरण वेवसाइटमा सार्वजनिक।
- दण्ड जरिवानाको लगत अद्यावधिक र लगत अनुगमन।
- मुद्दामा पेश भएका सम्पत्तिको व्यवस्थापन।
- आ.व.२०८०/०८१ को वार्षिक कार्ययोजना समिति गठन भई कार्य प्रारम्भ।

७. सम्माननीयज्यूबाट भवनको समुद्घाटन र अनुगमन तथा निरीक्षणः

सम्माननीय कायममुकायम प्रधान न्यायाधीश श्री दीपककुमार कार्कीज्यूबाट मिति २०७९ भाद्र ६ गते विशेष अदालतको स्थापना दिवसको अवसरमा नवनिर्मित विशेष अदालतको भवनको शिलान्यास सम्पन्न भई कार्यसञ्चालनमा आएको छ। त्यसैगरी विशेष अदालत स्मारिका, २०७९ विमोचन भएको छ।

सम्माननीय कायम मुकायम प्रधान न्यायाधीश श्री हरिकृष्ण कार्कीज्यूबाट मिति २०८० जेठ २३ गते विशेष अदालतको नियमित अनुगमन तथा निरीक्षण गरी आवश्यक निर्देशनसमेत प्राप्त भएको छ।

८. अभिलेख व्यवस्थापनः

- फैसला भैसकेका ३७७३ थान मिसिलहरूमध्ये २०९७ थान मिसिलहरू विद्युतीय माध्यममा प्रविष्ट गरिएको छ। २०६० साल भन्दा अगाडि मिसिलहरूको सफ्टवेयरमा प्रविष्ट गर्नको लागि सफ्टवेयर तयार नभएको हुँदा १६७६ थान मिसिलहरू सफ्टवेयरमा प्रविष्ट गर्न बाँकी रहेको छ।
- अभिलेख शाखामा रहेको कागजातहरू कानूनबमोजिम धुल्याउने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ।
- मिसिल अभिलेको Digitalize गर्नेतर्फ पूर्वाधार निर्माण गरिएको छ। मुद्दाको अभिलेखलाई व्यवस्थापन गर्न खोजेको बखत तत्काल मिसिल भेटिने गरी अभिलेखको छुट्टै सफ्टवेयर निर्माण कार्य सम्पन्न गरी हाल कार्यान्वयनमा रहेको छ।
- मुद्दामा दसीका रुपमा प्राप्त भएका सवारी साधनहरू कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभागमा लेखी पठाउन शुरू गरिएको छ। (सम्भवतः विशेष अदालतले सर्वप्रथम कार्यान्वयन गरेको छ)

- फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालयबाट फैसलाबमोजिम सदर स्याहा गर्नुपर्ने धरौटी रकम सदर स्याहा र जफत गर्नुपर्ने चलअचल सम्पत्ति जफत भए नभएका सम्बन्धमा मिसिल र लगत भिडाइ अद्यावधिक गर्ने कार्यलाई निरन्तरता दिइएको छ।

९. लगत अनुगमनको प्रारम्भ (फैसला कार्यान्वयन)

विशेष अदालतबाट भएका फैसलाको लगत अनुगमनको प्रारम्भ गरिएको छ। सर्वोच्च अदालत, फैसला कार्यान्वयन निर्देशनालय तथा कसूरजन्य सम्पत्ति व्यवस्थापन विभागसँग आवश्यक सहकार्यका साथ अदालतका आदेश तथा फैसलाको लगत/ अभिलेख, कार्यान्वयनको अवस्था, कसूरजन्य सम्पत्तिको लिलामी वा जफत हुने सम्पत्तिसमेतका फैसला र कार्यन्वयन सम्बन्धमा निरन्तर अनुगमन गर्ने, अद्यावधिक गर्ने र आवश्यक सहजीकरण गर्ने कार्य प्रारम्भ गरिएको छ।

१०. क्षमता विकास कार्यक्रमः

गत आ.व. ०७९/०८० मा क्षमता विकासकालागि सञ्चालन भएका कार्यक्रमहरू तपसिलको तालिका नं. ४ मा उल्लेख गरिएको छ।

तालिका नं.४

सि.नं.	कार्यक्रम	मिति	प्रशिक्षक	कैफियत
१.	सेवाग्राहीसँगको सम्बन्ध, उत्तरदायित्व र सकारात्मक सोच विषयक प्रशिक्षण	२०७९।०९।०१	रजिस्ट्रार श्री अशोक कुमार क्षेत्री	
२.	विशेष अदालतको नयाँ सफ्टवेयर सञ्चालनसम्बन्धी प्रशिक्षण	२०७९।०९।०३	सर्वोच्च अदालतका सूचना प्रविधि विज्ञ गौरीनाथ कोइराला	**प्रमुख अतिथिः** माननीय न्यायाधीश श्री अनिल कुमार सिन्हा
३.	कार्यक्षेत्रमा सकारात्मक सोच र आध्यात्मिकता विषयक प्रवचन कार्यक्रम	२०७९।०९।२४	आचार्य श्री शितलकृष्ण महाराज	
४.	कानूनी नेपाली भाषा विषयक प्रशिक्षण	२०७९।०९।२८ र २९	भाषाविज्ञ श्री दीनदयाल रेग्मी	**प्रमुख अतिथिः** माननीय न्यायाधीश श्री सपना प्रधान मल्ल
५.	वयान बकपत्रसम्बन्धी तालिम	२०७९।१०।१५	सदस्य माननीय न्यायाधीश श्री बलभद्र बास्तोला	

यसका अतिरिक्त अदालतमा मुद्दाको फैसला लेखन कार्यमा प्रत्यक्ष संलग्न हुने इजलास अधिकृत, फाँट प्रमुख र कम्प्युटर अपरेटरहरूको ज्ञान, सिपर क्षमता विकास गर्नका लागि एक दिवसीय मुद्दाको टिपोट र फैसला लेखन सम्बन्धी तालिम कार्यक्रम सम्पन्न भएको छ। फैसला लेखन र प्रविधिको प्रयोगसमेतका विषयमा कर्मचारीका लागि क्षमता विकासका तालिम र क्रियाकलापहरू सञ्चालन गरिएको थियो।

११. बजेट विनियोजन निकासा र खर्चको विवरणः

आर्थिक अवस्थाको विश्लेषण बजेट विनियोजन निकासा र खर्चको विवरण						
विनियोजन		**निकासा**		**खर्च**		**कैफियत**
चालु	**पूँजीगत**	**चालु**	**पूँजीगत**	**चालु**	**पूँजीगत**	
६२,१७०,४१५।-	३,००,०००।-	६,०३,९०,०७२.२४।-	२,०९,९५०।-	६,०३,९०,०७२.२४।-	२,०९,९५०।-	

१२. विशेष अदालतका रहेका समस्याः

(क) कानूनको म्यादभित्र मुद्दाको कारवाही र किनारा नहुनु।

(ख) मुद्दाको कारवाही र किनारा पूर्वानुमानयोग्य हुन नसक्नु।

(ग) देशभरका सेवाग्राहीका लागि एक मात्र विशेष अदालत काठमाडौँमा रहँदा न्यायमा सहज पहुँच नहुनु।

(घ) अदालतको लागि आवश्यक जग्गा,न्यायाधीश आवास लगायतका पूर्वाधारमा कमी हुनु।

(ङ) विद्युतीय सामग्रीः कम्प्युटर, ल्यापटप, स्क्यानर, पावर ब्याकअप, इन्टरनेटको क्षमताकम हुनु।

(च) न्यायपालिकाको मुख्य सफ्टवेयरसँग एकीकृत हुन नसक्नु।

(छ) कामको प्रकृति र कार्यबोझ अनुसार ऐनमा व्यवस्था भएको सुविधा प्राप्त नहुनु।

(ज) अदालत सञ्चालनको लागि आवश्यक बजेट उपलब्ध नहुनु।

(झ) कर्मचारीहरूका लागि सवारी साधनको व्यवस्था नहुनु।

(ञ) न्यायिक प्रक्रियामा सञ्चारमाध्यमको अस्वस्थ टिकाटिप्पणी।

१३. समस्या समाधानका लागि सुझावः

(क) न्यायमा पहुँच अभिवृद्धिको लागि आवश्यकता अनुसार काठमाडौँ उपत्यका बाहिर इजलास विस्तार गर्नुपर्ने ।

(ख) सर्वोच्च अदालतको सफ्टवेयरसँग एकीकृत हुनेगरी सफ्टवेयरको निर्माण गर्नुपर्ने।

(ग) अदालतमा सूचना प्रविधिको प्रयोग गर्नको लागि इन्टरनेटको क्षमता विस्तार गर्नुपर्ने।

(घ) मुद्दा दर्ता गर्ने निकायले मुद्दा दर्ता गर्दाकै अवस्थामा प्रतिवादी उपस्थित गराएमा मुद्दा छिटो फछ्र्यौट गर्न सजिलो हुने ।

(ङ) मुद्दा दर्ता गर्ने निकायले आवश्यकता अनुसार उजुरवाला, अनुसन्धानको क्रममा बुझिएका व्यक्तिहरू, प्रतिवेदक एवम् विशेषज्ञहरूलाई अभियोजन पक्षले अभियोगपत्रमा साक्षीको रुपमा उल्लेख गर्नुपर्ने।

(च) म्याद, सूचना समयमै तामेल हुनुपर्ने।

(छ) आदेशानुसारको जवाफ र मिसिल कागज समयमै प्राप्त हुनुपर्ने।

(ज) अदालतको आदेशबमोजिमको साक्षी/विशेषज्ञलाई मुद्दाको पक्षले तोकिएको दिन उपस्थित गराउनुपर्ने।

(झ) अत्यावश्यक अवस्थामा मात्र पेसी स्थगन गर्नुपर्ने।

(ञ) बहस व्यवस्थापनका लागि Lead Lawyer को अवधारणा लागू गर्नुपर्ने।

(ट) सरोकारवाला निकायहरूसँग समन्वय गर्नुपर्ने।

(ठ) फरक मुद्दा व्यवस्थापन पद्धति लागू गर्नुपर्ने।

(ड) मुद्दाको चाप र संवेदनशीलताका आधारमा विशेष अदालतको उपयुक्त जग्गा, भवन र न्यायाधीश आवाससमेतको पूर्वाधारको व्यवस्था गर्नुपर्ने।

(ढ) आवश्यकताअनुसार कम्प्युटर, ल्यापटप, स्क्यानर, पावर ब्याकअप व्यवस्था गर्नुपर्ने।

(ण) E-Court को लागि आवश्यक पूर्वाधारको व्यवस्था गर्नुपर्ने।

(त) विशेष अदालत ऐन, २०५९ को दफा ५ ले तोकेको सुविधासमेतको कानूनी व्यवस्था नेपाल सरकारले स्वतः कार्यान्वयन गर्नुपर्ने।

(थ) विचाराधीन मुद्दाको विषयमा प्रभाव पर्नेगरी टिकाटिप्पणी गर्न नहुने।

(द) आदेश/फैसलामा तथ्यपरक विश्लेषण गर्नुपर्ने।

(ध) अदालत सञ्चालनको लागि आवश्यक बजेट उपलब्ध गराउनुपर्ने।

(न) कर्मचारीहरूका लागि सवारी साधनको व्यवस्था गर्नुपर्ने।

१४. निष्कर्षः

मुद्दाको प्रकृतिबमोजिम विशेष अदालतमा केही मुद्दामा लामो समयसम्म लगातार सुनुवाई गर्नुपर्ने, इजलासको धेरै समय थुनछेक तथा अन्य निवेदनले लिने र मुद्दाको अङ्ग पुग्ने कार्यमा विभिन्न कारणहरूबाट ढिलासुस्ती भएका कारण वार्षिक कार्ययोजनाले लिएका लक्ष्य आशातीत रूपमा हासिल गर्न सकिएको छैन।

विशेष अदालतमा रहेका चुनौतीहरूलाई अवसरको रुपमा लिँदै अदालत व्यवस्थापनका विभिन्न आयामहरूमा सूचना प्रविधिको प्रयोग र पहुँचलाई बढाइएको छ। समस्या समाधान गर्न विशेष अदालतका लागि पर्याप्त जनशक्ति व्यवस्थापन, जग्गा तथा भवन, सेवा प्रवाहका लागि पर्याप्त भौतिक पूर्वाधारको व्यवस्था तथा पर्याप्त स्रोतसाधनको अपेक्षा गरिएको छ।

समाप्त

भाग-२
अनुसूची-१

निर्धारित फारामबमोजिमको विवरणहरू

फारम नं.१

विशेष अदालतको बार्षिक प्रतिवेदन

फारम नं. १

विशेष अदालत

मुद्दाको लगत, फछ्र्यौट र बाँकीको विवरण

आ.ब. २०७९।०८० सालको बार्षिक प्रतिवेदन

क.स.	विषय	लगत								फछ्र्यौटको अवधिगत वर्गिकरण						बाँकी					
		जिम्मेवारी सरिआएको						नयाँ दर्ता	जम्मा लगत												
		३ महिनाभित्रको	३ महिनादेखि १ वर्षभित्रको	१ वर्षदेखि १८ महिना भित्रको	१८ महिना देखि २ वर्षभित्रको	२ वर्षनाघेको	जम्मा			३ महिनाभित्रको	३ महिनादेखि १ वर्षभित्रको	१ वर्षदेखि १८ महिना भित्र	१८ महिना देखि २ वर्षभित्र	२ वर्ष नाघेर	जम्मा	३ महिनाभित्रको	३ महिनादेखि १ वर्षभित्रको	१ वर्षदेखि १८ महिना भित्रको	१८ महिना देखि २ वर्ष भित्रको	२ वर्ष नाघेको	जम्मा
क	शुरु मुद्दा	९१	३८	३६	३२	२५६	४५३	१७६	६२९	१	१४	१८	१८	२१९	२७०	९८	६२	७४	१९	१०६	३५९
१	नक्कली प्रमाणपत्र	४	१	०	०	३५	४०	८	४८	०	४	२	१	३३	४०	२	२	२	०	२	८
२	निर्णयगत (अनियमितता)	६५	२२	२३	१४	१४१	२६५	११३	३७८	०	३	९	८	१२८	१४८	५९	५०	५७	१३	५१	२३०
३	गैरकानूनी सम्पत्ति	४	२	०	३	२५	३४	१३	४७	०	१	१	०	१७	१९	११	१	३	२	११	२८
४	घुस/ रिसवत	१६	१२	७	६	४५	८६	३१	११७	१	६	६	८	२९	५०	२०	४	१०	४	२९	६७
जम्मा		८९	३७	३०	२३	२४६	४२५	१६५	५९०	१	१४	१८	१७	२०७	२५७	९२	५७	७२	१९	९३	३३३
५	सम्पत्ति शुद्धीकरण	२	१	६	९	१०	२८	११	३९	०	०	०	१	१२	१३	६	५	२	०	१३	२६
ख	पुनरावेदन	०	०	०	०	०	०	०	०							०	०	०	०	०	०
कूल जम्मा		९१	३८	३६	३२	२५६	४५३	१७६	६२९	१	१४	१८	१८	२१९	२७०	९८	६२	७४	१९	१०६	३५९

नोटः कर्मचारीको नाम, थर र मोवाइनल नं. अनिवार्य रुपमा उल्लेख गर्नुपर्ने छ।

बार्षिक प्रतिवेदन तयार गर्ने कर्मचारीको

प्रमाणित गर्ने

नाम, थरः- जीवन राना

पद/दर्जाः- ना.सु.

सम्पर्क मोवाइनल नं. ९८४१७६३९६६

फारम नं. २

विशेष अदालत

निवेदन प्रतिवेदन तथा फुटकर निवेदनहरुको लगत, फछ्र्यौट र बाँकीको विवरण

आ.ब. २०७९।०८० सालको बार्षिक प्रतिवेदन

क.सं.	विषय	लगत					फछ्र्यौटको अवधिगत वर्गिकरण			बाँकी		
		जिम्मेवारी सरिआएको		दुबैको जम्मा	नयाँ दर्ता	दुबैको जम्मा	१ महिना भित्रको	१ महिना नाघेको	दुबैको जम्मा	१ महिना भित्रको	१ महिना नाघेको	दुबैको जम्मा
		१ महिना भित्रको	१ महिना नाघेको									
१	उपस्थित हुने निवेदन	०	०	०	७७५	७७५	७७५	०	७७५	०	०	०
२	निवेदन	०	०	०	१२१	१२१	१२१	०	१२१	०	०	०
३	कैफियत प्रतिवेदन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	फुटकर निवेदन *	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा		०	०	०	८९६	८९६	८९६	०	८९६	०	०	०

* फुटकर निवेदन भन्नाले इजलास समक्ष पेश हुने निवेदनहरुलाई मात्र जनाउने छ ।

फारम नं. ३

विशेष अदालत

(रणनीतिक योजनाको लक्ष्य १ रणनीतिक उद्देश्य १.१ (च) सँग सम्बन्धित)

आ.ब. २०७९।०८० सालको बार्षिक प्रतिवेदन

सि.नं.	विवरण	जिम्मेवारी तर्फको			नयाँ दर्ता तर्फको			दुबै तर्फको जम्मा			बाँकी		
		लगत	फछ्यौंट लक्ष्य	फछ्यौंट	लगत	फछ्यौंट लक्ष्य	फछ्यौंट	लगत	फछ्यौंट लक्ष्य	फछ्यौंट	जिम्मेवारीतर्फ	नयाँ दर्तातर्फ	जम्मा
१	शुरु मुद्दा	४५३	४५३	२५४	१७६	१३७	१६	६२९	५९०	२७०	१९९	१६०	३५९
२	पुनरावेदन	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा		**४५३**	**४५३**	**२५४**	**१७६**	**१३७**	**१६**	**६२९**	**५९०**	**२७०**	**१९९**	**१६०**	**३५९**

फाराम नं. ४

विशेष अदालत

मुद्दाको लक्ष्य र प्रगतिको विवरण

आ.ब. २०७९।०८० सालको बार्षिक प्रतिवेदन

अदालतको नामः विशेष अदालत

सि.न.	महिना	कार्यदिन	लक्ष्य/प्रगति	लगततर्फ			बाँकी तर्फ					जम्मा बाँकी
				जिम्मेवारी तर्फको	नयाँ दर्ता	जम्मा	६ महिना भित्रको	६-१२ महिनाभित्र को	१२-१८ महिना भित्रको	१८ महिनादेखि २ वर्षभित्रको	२ वर्ष नाघेको	
१	श्रावण	२७	लक्ष्य	१५	१	१६	१०१	४४	३६	३१	२४३	४५५
			प्रगति	१६	०	१६						
२	भाद्र	२५	लक्ष्य	४६	३	४९	१०७	४९	४०	३८	२२०	४५४
			प्रगति	२८	०	२८						
३	असोज	१६	लक्ष्य	१९	२	२१	१०२	५८	२२	४९	२१२	४४३
			प्रगति	९	०	९						
४	कात्तिक	२०	लक्ष्य	३८	३	४१	९१	६६	२४	३७	२१४	४३२
			प्रगति	१८	०	१८						
५	मंसिर	२५	लक्ष्य	४४	५	४९	९८	७०	२८	३९	१९७	४३२
			प्रगति	१३	०	१३						
६	पुष	२६	लक्ष्य	४४	९	५३	१२२	७७	३५	२७	१६५	४२६
			प्रगति	२०	०	२०						
७	माघ	२४	लक्ष्य	४६	१०	५६	७६	९५	३६	२७	१८७	४२१
			प्रगति	२२	०	२२						
८	फागुन	२४	लक्ष्य	३९	१५	५४	७८	९७	३४	२८	१७८	४१५
			प्रगति	२०	२	२२						
९	चैत्र	२४	लक्ष्य	४१	१९	६०	७७	९०	४४	२०	१६३	३९४
			प्रगति	३०	३	३३						
१०	बैशाख	२४	लक्ष्य	४०	२१	६१	८३	८४	५२	१५	१४४	३७८
			प्रगति	२७	३	३०						
११	जेठ	२५	**लक्ष्य**	४३	२३	६६	९५	८०	५०	१४	१२५	३६४
			प्रगति	२२	४	२६						
१२	असार	२६	लक्ष्य	३८	२६	६४	९८	६२	७४	१९	१०६	३५९
			प्रगति	२९	४	३३						
कुल जम्मा		२८६	**लक्ष्य**	**४५३**	**१३७**	**५९०**	९८	६२	७४	**१९**	**१०६**	**३५९**
			प्रगति	**२५४**	**१६**	**२७०**						

फाराम नं. ५

विशेष अदालत

कार्यसम्पादनको विवरण

आ.ब. २०७९।०८० सालको बार्षिक प्रतिवेदन

क्र.सं	फैसला गर्ने न्यायाधीशको नाम	पेश भए को मुद्दा सँख्या	कसूर ठहर भई सजाय निर्धारणको लागि पठाएको संख्या	फैसला वा अन्तिम आदेश															जम्मा फैसला	
				दावी पुग्ने	दावी नपुग्ने	आंशिक दावी पुग्ने	डिसमिस	मुलतवी	तामेली	खारेज	सदर	केही उल्टी	उल्टी	पुन निर्णय	फिर्ता	सरुवा	अन्य	जम्मा	म्यादभित्र	म्याद नाघेर
१	श्री श्रीकान्त पौडेल	१२३९	१२	५६	५२	५८	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	१६७	५	१६२
२	श्री रमेश कुमार पोखरेल	९७२	२	१९	१८	२०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	५७	१	५६
३	श्री यमुना भट्टराई	११२२	११	५१	४१	३५	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१२७	२	१२५
४	श्री शालिग्राम कोइराला	१०९२	८	४२	३१	२९	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	१०३	२	१०१
५	श्री बलभद्र बास्तोला	११६०	१०	४६	५३	३८	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	१३७	३	१३४
६	डा.श्री खुशी प्रसाद थारु	११५५	११	४२	५१	४९	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	१४३	४	१३९
जम्मा																				

नोटः म्यादभित्र भन्नाले रणनीतिक योजनाको परिच्छेद ६ मा उल्लेखित मुद्दा छिन्नुपर्ने अवधिभित्रलाई जनाउँछ ।

फाराम नं. ६

विशेष अदालत

वयान वकपत्र तथा अन्य आदेश सम्बन्धी कार्यसम्पादनको न्यायाधीशगत विवरण

आ.ब. २०७९।०८० सालको वार्षिक प्रतिवेदन

क्र.सं.	न्यायाधीशको नाम	पेश भएको मुद्दा जम्मा											हाजिरी विवरण					कानून व्यवसायीले हटाएको संख्या	इजलासबाट नभ्याएको संख्या
			वयान	वकपत्र	थुनछेक आदेश	म्याद थप	प्रारम्भिक सुनुवाई	पूर्व सुनुवाई	सजाय पूर्वको	सजाय निर्धारण गर्न पठाउने आदेश	अन्य आदेश	**जम्मा**	हाजिरी दिन	सार्वजनिक बिदा	लिएको बिदा	work at home	काज		
१	श्री श्रीकान्त पौडेल	१२३९	४१५	१४७८	४१५	६०	०	०	०	१	७०	**२४३९**	२५९	९७	७		२	२७६	६७८
२	श्री रमेश कुमार पोखरेल	९७२	२३६	८८५	२३६	१६	०	०	१	०	८१	**१४५५**	१८६	९१	३५		४	१७१	४४६
३	श्री यमुना भट्टराई	११२२	३५९	१३४९	३५९	३८	०	०	१	१	६०	**२१६७**	२४१	९८	१६		१०	२६४	६०४
४	श्री शालिग्राम कोइराला	१०९२	३०७	१३५४	३०७	४६	०	०	१	१	६७	**२०८३**	२४८	९७	१६		४	२४२	६३६
५	श्री बलभद्र बास्तोला	११६०	३६५	१३९९	३६५	४२	०	०	०	०	८७	**२२५८**	२४७	९७	११		१०	२१९	६८४
६	डा.श्री खुशी प्रसाद थारु	११५५	३४७	१३९२	३४७	४९	०	०	०	०	७५	**२२१०**	२५१	९७	९		८	२३२	६४४
जम्मा																			

नोटः

१. प्रस्तुत फाराम भर्दा चालु आर्थिक वर्षमा प्रतिवेदन गरिने महिनाको अन्त्यसम्म भएको कार्य प्रगतिको आधारमा सम्बन्धित न्यायाधीशको समष्टिगत तथ्याङक उल्लेख गर्नुपर्दछ ।

फारम नं. ७

विशेष अदालत

फैसला तयारी सम्बन्धी विवरण

आ.ब. २०७९।०८० सालको बार्षिक प्रतिवेदन

क्र.सं.	फैसला गर्नेको नाम	तयार गर्नुपर्ने फैसला संख्या			तयार भएको फैसला संख्या			तयार हुन बाँकी फैसला संख्या		
		जिम्मेवारी सरिआएको	यस बर्षको फैसला	जम्मा	२१ कार्यदिनभित्र	२१ कार्यदिन बाहिर	जम्मा	२१ कार्यदिनभित्र	२१ कार्यदिन बाहिर	जम्मा
१	इजलाश नं १	४	१६९	१७३	८	१३३	१४१	११	२०	३१
२	इजलाश नं २	५	१०१	१०६	०	८५	८५	१३	७	२०
जम्मा		९	२७०	२७९	८	२१८	२२६	२४	२७	५१

फारम नं. ८

विशेष अदालत

थुनुवा मुद्दाको लगत, फछ्र्यौट र बाँकीको विवरण

आ.ब. २०७९।०८० सालको बार्षिक प्रतिवेदन

क्र.सं.	मुद्दा	थुनुवा भएका मुद्दाको लगत			थुनुवा भएका मुद्दाको फछ्र्यौट सँख्या						थुनुवा भएका मुद्दाको बाँकी सँख्या						हाल कायम थुनुवा सँख्या					
																	स्वदेशी			विदेशी		
		जिम्मेवारी सरिआएको	नयाँ दर्ता	जम्मा	६ महिनाभित्रको	६ महिनादेखि १ वर्षभित्रको	१ वर्षदेखि १८ महिना भित्रको	१८ महिना देखि २ वर्षभित्रको	२ वर्ष नाघेको	जम्मा	६ महिनाभित्रको	६ महिनादेखि १ वर्षभित्रको	१ वर्षदेखि १८ महिना भित्रको	१८ महिना देखि २ वर्ष भित्रको	२ वर्ष नाघेको	जम्मा	बालबालिका	बालिग महिला	बालिग पुरुष	महिला	पुरुष	जम्मा
१	नक्कली प्रमाणपत्र	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
२	निर्णयगत	८	०	८	०	०	०	०	६	६	०	०	०	०	२	२	०	०	३	०	०	३
३	गैरकानूनी सम्पत्ति	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
४	सम्पत्ति शुद्धीकरण	९	३	१२	०	०	०	०	७	७	०	३	१	०	१	५	०	१	७	०	२	१०
५	अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा		१७	३	२०	०	०	०	०	१३	१३	०	३	१	०	३	७	०	१	१०	०	२	१३

फारम नं. ९

विशेष अदालत

मुद्दाको अंग पुऱ्याउने कार्यको विवरण

आ.ब. २०७९।०८० सालको बार्षिक प्रतिवेदन

रजिस्ट्रार श्री अशोक कुमार क्षेत्री

सुपरिवेक्षकको नाम	जम्मा मुद्दाको लगत			हालसम्म अंग पुगेका जम्मा मुद्दा संख्या			फैसला नभएको अंग पुगेको बाँकी मुद्दा संख्या	अंग नपुगेको मुद्दा संख्या
शाखा अधिकृत विनोद प्रसाद अधिकारी	जिम्मेवारी सरेको मुद्दा संख्या	नयाँ दर्ता भएको मुद्दा संख्या	जम्मा लगत	३ महिना भित्र अंग पुगेको	३ महिना नाघेर अंग पुगेको	जम्मा		
मुद्दा फैसलाको लागि अंग पुऱ्याउने	४५३	१७६	६२९	१०४	४१६	५२०	२५०	१०९
जम्मा	**४५३**	**१७६**	**६२९**	**१०४**	**४१६**	**५२०**	**२५०**	**१०९**

फारम नं. १०

विशेष अदालत

मिसिलको आन्तरिक निरीक्षणको विवरण

आ.ब. २०७९।०८० सालको बार्षिक प्रतिवेदन

सुपरिवेक्षक	नतिजा परिसुचक	विवरण	साउन	भदौ	असोज	कात्तिक	मंसिर	पौष	माघ	फागुन	चैत्र	बैशाख	जेष्ठ	असार	जम्मा
सुपरिवेक्षक विनोद प्रसाद अधिकारी	१ पटक	लक्ष्य	६०	५९	३०	४७	५७	५४	५४	५२	५९	५९	६६	६१	६५८
		प्रगति	०	३०	४०	५०	५८	५४	५४	५२	५९	६०	६८	६१	५८६
	२ पटक	लक्ष्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
		प्रगति	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा			०	३०	४०	५०	५८	५४	५४	५२	५९	६०	६८	६१	५८६

फारम नं. ११

विशेष अदालत

निरीक्षण निर्देशन कार्यान्वयन सम्बन्धी विवरण

आ.ब. २०७९।०८० सालको बार्षिक प्रतिवेदन

क.सं.	गत वर्षको कार्यान्वयन गर्न बाँकी निर्देशन सँख्या	यस वर्षको निर्देशन सँख्या	जम्मा निर्देशन सँख्या	यस वर्ष कार्यान्वयन भएको निर्देशन सँख्या	कार्यान्वयन गर्न बाँकी निर्देशन सँख्या	कैफियत
१	०	०	०	०	०	

कार्यान्वयन नभएका मुख्य निर्देशनहरुः

१

२

३

निर्देशन कार्यान्वयन नहुनुका कारणहरु

फारम नं. १२

विशेष अदालत

मुलतवी मुद्दाको विवरण

आ.ब. २०७९।०८० सालको बार्षिक प्रतिवेदन

क्र.सं.	मुलतवीको किसिम	मुलतवीको लगतको संख्या				मुलतवी जागेको संख्या			मुलतवी जगाउन बाँकी संख्या			
			यस आ.व.को									
		जिम्मेवारी सरेको	गत महिनासम्मको संख्या	यस महिनाको संख्या	जम्मा लगत	गत महिनासम्मको	यो महिनाको	जम्मा	१ वर्ष भित्रको	१ वर्षदेखि २ वर्षभित्रको	२ वर्ष नाघेको	जम्मा
१	अ.वं. १२ नं.	५	०	०	५	१	०	१	१	०	४	४
२	अ.वं. १९० नं.	०			०	०	०	०	०	०	०	०
३	फौजदारी कार्यविधी संहिताको दफा ९७ बमोजिम	२	०	०	२	०	०	०	०	१	१	२
४	फौजदारी कार्यविधी संहिताको दफा ९८ बमोजिम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
५	अन्य	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
जम्मा		**७**	**०**	**०**	**७**	**१**	**०**	**१**	**१**	**१**	**५**	**६**

मुलतवी रहेको कारणः-सर्वोच्च अदालत, भक्तपुर जिल्ला अदालत र पर्सा जिल्ला अदालतमा विचाराधिन अवस्थामा मुद्दा रहेकोले ।

फारम नं. १३

विशेष अदालत

बजेट विनियोजन निकासा र खर्चको विवरण

आ.ब. २०७९।०८० सालको बार्षिक प्रतिवेदन

विनियोजन		निकासा		खर्च		कैफियत
चालु	पूँजीगत	चालु	पूँजीगत	चालु	पूँजीगत	
६,२१,७०,४१५/-	३,००,०००/-	६,०३,९०,०७२/२४	२,०९,९५०/-	६,०३,९०,०७२/२४	२,०९,९५०/-	

फारम नं. १४

विशेष अदालत

अदालतको धरौटीको विवरण

आ.ब. २०७९।०८० सालको बार्षिक प्रतिवेदन

धरौटी			यस आर्थिक बर्षमा		बाँकी जम्मा	कैफियत
गत आ. व.को	यस आ. व.को	जम्मा	फिर्ता भएको	जफत भएको		
६२,५२,३१,९१२।७७	११,३६,११,४६०/-	७३,८८,४३,३७२।७७	१,८८,८७,६३४।६०	७,०४,१०१/४५	७१,९२,५१,६२६।७२	

फारम नं. १५

विशेष अदालत

अदालतको राजश्वको विवरण

आ.ब. २०७९।०८० सालको बार्षिक प्रतिवेदन

न्यायिक दस्तुर	जरिवानाबाट	अन्यवाट	जम्मा	कैफियत
८,०३,५३०/-	७,०७,३२१।४५	१९,४१२/-	१५,३०,२६३।४५	

फारम नं. १६

विशेष अदालत

अदालतको अचल सम्पत्तिको विवरण

आ.व. २०७९/०८० को वार्षिक प्रतिवेदन

स्वमित्व भएको भवन		भाडाको भवन		भाडाको कोठा सँख्या		कैफियत
कार्यालय	निवास	कार्यालय	निवास	कार्यालय	निवास	
वन विभागको भवनमा रहेको आफ्नो भवन र जग्गा समेत नरहेको, हाल सोही जग्गामा आफैले एउटा नयाँ भवन समेत निर्माण गरेको						

फारम नं. १७

अदालतको भौतिक सामानको विवरण

आ.ब. २०७९।०८० सालको बार्षिक प्रतिवेदन

विवरण	सवारी साधन सँख्या					कम्प्युटर		प्रिन्टर	स्क्यानर	टेलिफोन	प्रोजेक्टर	डिस्प्ले टि.भी	सोलार	फोटोकपी	जेनेरेटर	ए.सी	नेटवर्किङ	इन्टरनेट	पुस्तक सँख्या	कैफियत
	कार	जीप	दुई पाँग्रे साधन			डेस्कटप	ल्यापटप													
			मोटरसाइकल	स्कुटर	साइकल															
चालु अवस्थाका	३	०	४	१	१	३७	६	२५	८	२२	१	६	१	१	०	३	१	२	३९१५	
मर्मत गर्नुपर्ने	२	०	२	०	०	१०	०	६	०	०	०	०	१	२	१	२	०	०	०	
काम नलाग्ने	०	१	१	०	१	१५	३	३	०	१०	०	०	०	०	०	१	०	०	०	
जम्मा	५	१	७	१	२	६२	९	३४	८	३२	१	६	२	३	१	६	१	२	३९१५	

नोटः-इ-हाजिरी २ थान, सिसिटिभि थान-२० रहेको ।

फारम नं. १८

विशेष अदालत

अभिलेखसम्बन्धी विवरण

आ.ब. २०७९।०८० सालको बार्षिक प्रतिवेदन

गतवर्ष सम्मको मिसिल संख्या	यो बर्ष थप मिसिल संख्या	जम्मा मिसिल संख्या	कम्प्यूटरमा इन्ट्री भएको मिसिल संख्या	कम्प्यूटरमा इन्ट्री नभएको मिसिल संख्या	दराजमा राखिएको मिसिल संख्या	दराज बाहिर रहेको मिसिल संख्या	अभिलेख रहेको शुरुको बर्ष	कैफियत
३५०३	२७०	३७७३	२०९७	१६७६	३६००	१७३	दर्ता मिति २०५७।१०।२४ देखि २०८०/०३/३१ गते सम्म	

फारम नं. १९

विशेष अदालत

आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बाँकी मुद्दाको सालवसाली विवरण

आ.ब. २०७९।०८० सालको बार्षिक प्रतिवेदन

क्र.सं.	विवरण	आर्थिक वर्ष						जम्मा
		०७४/७५ भन्दा अगाडीको	०७५/७६	०७६/७७	०७७/७८	०७८/७९	०७९/८०	
१	मुद्दा	०	२	६६	३८	९३	१६०	३५९
जम्मा		**०**	**२**	**६६**	**३८**	**९३**	**१६०**	**३५९**

नोटः यस फाराम विवरण भर्दा चालू आर्थिक वर्षको अन्त्यमा बाँकी रहेका मुद्दा तथा रिटहरुको दर्ता भएको आर्थिक वर्षको आधारमा वर्गिकरण गरी सम्बन्धित आर्थिक वर्षको महलमा संख्या उल्लेख गर्नु पर्नेछ।

फारम नं. २०

फारम नं.२० विशेष अदालत अदालतमा रहका जनशक्तिको विवरण																
आ.ब. २०७९।०८० सालको बार्षिक प्रतिवेदन																
सेवा समूह	पद	श्रेणी	दरवन्दी	स्थायी पदपूर्ति		करार पदपूर्ति	जम्मा	रिक्त	काजमा गएको	काजमा आएको	पदपूर्तिको बर्गिकृत विवरण (स्थायी, करार र काजबाट)					
				पुरुष	महिला						महिला	आदिवादी/जनजाती	मधेशी	दलित	अपाङ्ग	पिछडीए को क्षेत्र
न्याय	अध्यक्ष/सदस्य	-	६	४	१	०	५	१	०	५	०	०	०	०	०	०
	रजिस्ट्रार	रा.प.प्रथम	१	१	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	उपरजिस्ट्रार	रा.प.द्वितीय	२	२	०	०	२	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	शाखा अधिकृत	रा.प.तृतीय	१०	६	३	०	९	१	०	०	३	१	०	०	२	०
	ना.सु	रा प अ.प्रथम	१९	१६	३	०	१९	०	०	१	३	३	०	१	०	३
	डिठ्ठा	रा.प. अ. द्वितीय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	तामेलदार	रा.प.अ. द्वितीय	४	३	०	०	३	१	०	०	०	०	१	०	०	१
लेखा	लेखा अधिकृत	रा.प. तृतीय	१	१	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	लेखापाल	रा.प अ.प्रथम	१	१	०	०	१	०	०	०	०	०	१	०	०	०
	सह लेखापाल	रा.प. अ. द्वितीय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
कम्प्यूटर अपरेटर	अधिकृत	रा.प. तृतीय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	ना.सु	रा.प. अ.प्रथम	२	१	१	२	४	०	०	०	१	०	०	०	०	१
	खरिदार	रा.प.अ. द्वितीय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
अन्य (प्राविधिक समेत)	सूचना/प्रविधि अधिकृत	रा.प. तृतीय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	पुस्तकालय	रा.प.अ.प्रथम	१	०	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०
	सर्भेक्षक	रा.प.अ.प्रथम	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	शाखा अधिकृत															
	सूचनासहायक	रा.प.अ.प्रथम	१	०	०	०	०	१	०	०	०	०	०	०	०	०
	अमिन	रा.प. अ. द्वितीय	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	इलेक्ट्रिसियन	/रा.प.अ.प्	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०	०
	हल्का सवारी चालक	ह.स.चा	२	२	०	०	२	०	०	०	०	१	०	०	०	०
	कार्यालय सहयोगी	का.स	५	१	१	६	८	३	०	०	३	५	०	०	०	०
जम्मा			५५	३८	९	८	५५	७	१	६	१०	१०	२	१	२	५
नोटः रिक्त पद संख्यामा करार पदपूर्ती उल्लेख गरिएको छैन।																

अनुसूची -१
पूर्ण बैठक नं ०1 .(२०80/८1)

मिति २०14 साल साउन 80 गते आइतबारका दिन अध्यक्ष माननीय न्यायाधीश श्री श्रीकान्त पौडेलज्यूको अध्यक्षतामा बसेको विशेष अदालतका माननीय न्यायाधीशहरूको पूर्ण बैठक देहायबमोजिम निर्णय गर्दछ।

उपस्थिति

१. माश्री श्रीकान्त पौडेल .न्या.
२. माश्री यमुना भट्टराई .न्या.
३. माशालिग्राम कोइराला .न्या.
४. मा .न्या.श्री बलभद्र बास्तोला
५. मा .डा .न्या.श्री खुशीप्रसाद थारू

आमन्त्रित

१. रजिस्ट्रार श्री अशोक कुमार क्षेत्री
२. इजलास अधिकृत श्री दीपेन्द्र बुढाथोकी
३. लेखा अधिकृत श्री रामहरि तिमल्सिना
४. शाखा अधिकृत श्री यज्ञराज रेग्मी

प्रस्तावहरू:

१. आ .व.२०081/80 को वार्षिक कार्ययोजना सम्बन्धमा।
२. आ .व.२०७९/०८० को वार्षिक प्रतिवेदन सम्बन्धमा।
३. सूचना प्रविधि सम्बन्धी पत्राचार सम्बन्धमा।
४. विविध।

निर्णयहरू:

१. न्यायपालिकाको पञ्चवर्षीय रणनीतिक योजना एवम् सर्वोच्च अदालत अनुसन्धान तथा योजना महाशाखाबाट प्राप्त निर्देशनबमोजिम यस अदालतको वार्षिक कार्ययोजनाको निर्माणका लागि यस अदालतका सदस्य माननीय न्यायाधीश श्री यमुना भट्टराईको संयोजकत्वमा गठित योजना तर्जुमा समितिबाट पेस हुन आएको विशेष अदालतको आ .व.२०८०/०८१ को वार्षिक कार्य योजनाको मस्यौदासहितको प्रतिवेदनउपर छलफल गरियो। प्रस्तुत भएको वार्षिक कार्ययोजनाको मस्यौदा

परिमार्जनसहित पारित गरी सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा पठाउने र गतेदेखि १ साउन 2080 कार्यान्वयन गर्ने।

२. यस अदालतको आ .व.२०७९/०८० को वार्षिक प्रतिवेदनको मस्यौदासहितको प्रतिवेदनलाई परिमार्जनसहित पारित गरी सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा पठाउने।

३. यस अदालतको कामकारवाहीलाई अन्य अदालतसँग जोड्न र सूचना प्रविधिमैत्री बनाउन यस अदालतको सफ्टवेयरलाई सर्वोच्च अदालतको सफ्टवेयरसँग एकीकृत गर्नुपर्ने साथै कार्यबोझका आधारमा इन्टरनेटको क्षमता अभिवृद्धिसमेत गर्नुपर्ने भएकाले सोको लागि सम्मानित सर्वोच्च अदालतको सूचना प्रविधि महाशाखामा पत्राचार गर्ने।

४. यस अदालतमा सञ्चालनमा रहेका कम्प्युटर ,प्रिन्टर र स्क्यानरसमेत अपर्याप्त रहेको र पुरानासमेत भएको हुँदा यस अदालतका रजिस्ट्रारलाई आवश्यक कम्प्युटर प्रिन्टर र स्क्यानरसमेतको पहिचान गरी , सम्मानित सर्वोच्च अदालतमा अनुरोध गर्ने।

५. विशेष अदालतको मिति 2080/03/.व.निर्णयानुसार आ 21 2080/को वार्षिक कार्ययोजना निर्माण 081 गर्न सदस्य माननीय न्यायाधीश श्री यमुना भट्टराईको सयोजकत्वमा गठित कार्ययोजना तर्जुमा समितिले कार्ययोजना निर्माणका लागि गरेको कामको उच्च मूल्याङ्कन गर्दै धन्यवाद ज्ञापन गर्ने।

अनुसूची -2
विशेष अदालतका केही तस्विरहरू

विशेष अदालतको चौतारी

विशेष अदालतको भवन परिसर

सेवाग्राहीले तारेख लिने ठाउँ